

**Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky**

Bakalářská práce

**INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO PEDAGOGY
VOLNÉHO ČASU**

Vedoucí práce: Mgr. Richard Macků, DiS.

Autor práce: Šárka Levá

Studijní obor: pedagogika volného času

Ročník: 3

2015

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhadování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Richardovi Macků, DiS za cenné rady, připomínky, metodické vedení práce a trpělivost. Dále děkuji svému příteli Bc. Jaroslavu Kálalovi za obrovskou podporu, užitečné rady a podněty pro psaní této práce. Nemalé poděkování patří také všem vyučujícím na TF JU, bez jejichž předaných znalostí by tato práce nevznikla.

Obsah

1.Úvod.....	5
1.1.Pedagogika volného času.....	5
1.2.Pedagog volného času.....	6
1.3.Informační systém.....	7
2.Definice kritérií pro analýzu.....	8
2.1.Kritéria pro analýzu.....	8
2.2.Kritéria pro hodnocení.....	9
2.3.Zdroje.....	11
3.Výsledky analýzy.....	14
3.1.Analýza zdrojů.....	14
3.2.Závěr analýzy zdrojů.....	25
3.3.Hodnocení zdrojů.....	25
3.4.Závěr hodnocení zdrojů.....	27
4.Návrh na informační systém pro pedagogy volného času.....	28
4.1.Podklady pro IS.....	28
4.2.Požadavky na obsah IS.....	31
4.3.Návrh na informační systém.....	35
5.Rozcestník.....	36
5.1.Identifikace rozcestníku.....	36
5.2.Logický rámec.....	37
6.Závěr.....	42
Seznam použité literatury.....	43

1. Úvod

V dnešní rychlé době se rozmáhá využívání informačních technologií. A to nejen v odborných činnostech, ale i v rámci běžného života nás všech. Využívání informačních technologií napomáhá k efektivnější a rychlejší práci a tím šetří čas, který se stává stále cennějším. V oblasti pedagogiky volného času je tomu stejně tak.

Tato práce se zaměřuje na on-line dostupné informační systémy, protože jejich využití v posledních letech rapidně stoupá. Internetem jsou lidé v současnosti obkloповáni téměř každý den, důvodem je snadná přístupnost k internetovému připojení. Je využíván v rámci pracovních a studentských povinností, při výběru a objednávání produktů, při běžných činnostech, komunikaci, vyhledávání informací a samozřejmě také v oblasti volného času. Vyplývá to například z průzkumu Českého statistického úřadu „Využívání informačních a komunikačních technologií mezi jednotlivci v letech 2005–2010“. Podle tohoto průzkumu využívalo internet v roce 2005 32% obyvatel České republiky, v roce 2010 počet internetových uživatelů stoupl na 61,8%.¹ Tento počet v roce 2014 stoupl na 72%, jak je vidět z tiskové zprávy Evropské komise.²

Cílem práce je vytvořit návrh struktury a obsahu on-line informačního systému za účelem zlepšení dostupnosti studijních, legislativních a dalších informací pro PVČ.

Bakalářská práce se níže zabývá definováním základních pojmů. Ve druhé kapitole vybereme kritéria pro analýzu a hodnocení dostupných informačních systémů v podobě internetových stránek. Ve třetí části přineseme výsledky analýzy a hodnocení zdrojů. Na základě těchto poznatků navrhneme ve čtvrté kapitole možnost řešení na Informační systém pro pedagogii volného času.

1.1. Pedagogika volného času

Pedagogika volného času je disciplínou pedagogické vědy, zabývající se trávením volného času. Snaží se podporovat kvalitní trávení volného času ať už u dětí, mládeže či dospělých pomocí aktivit a činností školských a jiných zařízení k tomuto určených.

1 Český statistický úřad [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti_a_jednotlivci>.

2 Digital agenda for europe [online]. [cit. 2015-2-24]. Dostupné na WWW: <<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/czech-republic#3-use-of-internet>>.

Dále se zabývá výzkumem toho, jak různé skupiny populace v současné době tráví svůj volný čas.³

1.2. Pedagog volného času

Podle zákona č. 563/2004 Sb. (zákon o pedagogických pracovnících), je pedagog volného času pedagogický pracovník, který vykonává komplexní nebo dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.⁴

V praxi se věnuje přípravě, navrhování, organizaci různých volnočasových aktivit a akcí, zabývá se také komunikací s účastníky, jejich rodiči a zájemci o danou činnost, spolupracuje s dalšími subjekty a zároveň vede administrativu spojenou s evidencí pedagogické činnosti. Právě v administrativní činnosti je využíváno informačních systémů v různých podobách.

Pedagog volného času využívá informační systémy běžně. Ať už internetové nebo jiné. Každý z nich má určité zaměření. Některé usnadňují přístup k dalším informacím, další nesou informace sami o sobě, jsou zaměřené na diskuzi o daných problematikách, nebo napomáhají s administrativní činností.

Student pedagogiky volného času má určité potřeby spojené se studiem a zároveň jsou na něj kladeny různé nároky. Měl by se naučit znát veškerou legislativu, která je s budoucí profesí spojená, organizovat a řídit volnočasové aktivity, měl by mít určité osobnostní předpoklady, znalosti z vědních disciplín, měl by znát pedagogické metody.

Pro studijní účely existuje mnoho informačních systémů (IS), viz. studijní systém STAG (pro správu a přehled studia)⁵, internetové stránky škol (např. stránky Jihočeské univerzity, na nichž je možné získat spoustu dalších informací a materiálů) a další.⁶

3 PRŮCHA, J.: *Přehled pedagogiky: Úvod do studia oboru*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-567-7.

4 Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění platném k 1. 1. 2015.

5 Portál IS/Stag [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<https://wstag.jcu.cz/portal/home/index.jsp>>

6 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.jcu.cz/>>

1.3. Informační systém

Pojem informace má několik definic. V dnešním pojetí je informace souhrn dat nebo záznamů, kterým je přiřazen význam, vzniká interpretací určitých dat. Informace přináší něco nového. Systém uspořádává prvky (informace) a jejich množiny do celků, vytváří mezi nimi souvislosti a vazby.⁷

Informační systém (dále IS) je soubor lidí, technologických prostředků a metod, které zajišťují přenos, zpracování a uchování dat za účelem předání informací a následné další práce s nimi.⁸

7 FALTUS, MARKOVÁ: *Pojem informace jak jej chápe informační věda a související obory* [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupné na WWW: <https://wikisofia.cz/index.php/Pojem_informace_jak_jej_chápe_informační_věda_a_související_obory>.

8 Information system. In: *Encyclopædia Britannica Online* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.britannica.com/Ebchecked/topic/287895/information-system>>.

2. Definice kritérií pro analýzu

V této kapitole se zaměřujeme na analýzu dosavadních dostupných internetových informačních systémů pro pedagogy volného času. Pro posouzení významu a užitečnosti níže vypsanych zdrojů (informačních systémů/internetových stránek) je potřeba stanovit si analytická a hodnotící kritéria. Ta nám pomohou s identifikací vybraných internetových stránek a s jejich ohodnocením ve vzájemné souvislosti.

2.1. Kritéria pro analýzu

1) název

Do názvu uvádíme název internetové stránky, projektu, o kterém stránky pojednávají, název organizace, atd.

2) URL adresa

V adrese uvádíme celou URL internetovou adresu stránky. Ta je důležitá pro identifikaci stránky na internetu.

3) odpovědná osoba

Odpovědnou osobou myslíme jednoho člověka nebo společnost/organizaci, která se stará o obsahovou formu stránky. Nemyslíme tím společnost/člověka, který se stará o funkcionalitu a provozování stránek (programátora, webmastera, grafika, a další).

4) oblasti zájmu

Tímto kritériem myslíme obsah stránek (obsažené informace ve stránkách, které souvisí s pedagogikou volného času).

5) cílová skupina

Do cílové skupiny uvádíme toho, pro koho jsou stránky a informace v nich obsažené určeny.

6) celkové hodnocení

V celkovém hodnocení uvádíme stručné celkové shrnutí obsahu stránek z hlediska přínosnosti pro pedagoga volného času.

2.2. Kritéria pro hodnocení

1) aktuálnost

V této kolonce se zabýváme skutečností, jak často jsou stránky aktualizovány, tzn. přidávání nových příspěvků nebo upravování informací na stránce. Pokud hledáme určité informace, je důležité vědět, zda jsou v dané chvíli aktuální nebo zastaralé, popřípadě jaký je datum publikace.

- jsou aktuální
- nejsou aktuální (informace na stránce jsou starší než 1 rok)

2) přístupnost ke kontaktům

Pokud nenalezneme na stránce hledané informace, je dobré „mít se na koho obrátit“. Pro tyto situace je důležité uvádět kontakt. Ať už na jednu osobu, na organizaci, nebo na dotazový formulář.

- kontakty jsou součástí stránek a jsou dostatečné
- kontakty jsou součástí stránek, ale s nedostatkem informací nebo jsou špatně přístupné
- kontakty nejsou součástí stránek

3) zpětná vazba

V tomto případě se soustředíme na možnost návštěvníka stránek reagovat na konkrétní příspěvky, články a další skutečnosti, které se uvádí na stránkách. Nejčastější možnost reagování bývá zprostředkována formou diskuze, fóra nebo komentářů.

- na stránkách JE možnost zpětné vazby
- na stránkách NENÍ možnost zpětné vazby

4) struktura stránek

Zde hodnotíme strukturovanost, přehlednost a z určitého pohledu i design stránek. Všechny tyto věci, pokud jsou dobře udělané, napomáhají snadnému procházení stránek a orientaci v nich. V tomto bodě hodnotíme strukturu stránek z pohledu nového návštěvníka, který se na nich pohybuje poprvé.

- struktura stránek je přehledná (snadná orientace)
- struktura stránek je zmatená (na první zhlédnutí nesnadná orientace)

- struktura stránek je nepřehledná (pro orientaci ve stránkách je nutné prostudování odkazů a struktury stránek)

5) kvalita obsahu

V tomto případě sledujeme rozsah stránek (rozsah obsažených informací) a formálnost textů a provázanost s dalšími odkazy.

- obsažené informace jsou rozsáhlé a texty jsou formální
- informace nesou pouze informativní charakter a texty jsou formální
- informace jsou strohé a texty jsou neformální

6) dostupnost ve vyhledávači Google.cz

Dostupnost budeme posuzovat na základě zadání klíčových slov „pedagogika volného času“ do vyhledávače Google.cz. Ten ve svém standardním nastavení zobrazuje 10 výsledků vyhledávání na jedné straně. Pro zobrazení dalších výsledků je potřeba listovat na další strany. Běžný člověk po zadání klíčového slova zhlédne první stranu výsledků a na další se obvykle nezaměřuje, proto je zvoleno toto hodnotící kritérium, které je nám schopné ukázat dostupnost dané internetové stránky. Prohlížeč bude použit ve svém standardním nastavení bez přihlášení uživatele.

Klíčová slova „pedagogika volného času“ byla vybrána na základě zaměření této celé práce. Řešíme otázku informačního systému pro pedagogy volného času, proto dostupnost jednotlivých zdrojů ve vyhledávači budeme posuzovat tímto způsobem.

- internetová stránka je dostupná na první straně vyhledaných výsledků
- internetová stránka je dostupná na druhé až třetí straně vyhledaných výsledků
- internetová stránka je dostupná ve vyhledávači na čtvrté až poslední straně vyhledaných výsledků nebo není ve vyhledávači dostupná vůbec

2.3. Zdroje

Zdroji myslíme informační systémy (internetové stránky), které jsou určeny pedagogovi volného času. Pro přehlednost si je rozdělíme na dvě sekce a to na Znamé zdroje a Nalezené zdroje.

A) Znamé zdroje

Mezi známými zdroji jsou uvedeny internetové stránky, které bývají citované ve studijních, propagačních a dalších materiálech (pro pedagoga volného času) a jsou všeobecně známé a propagované. Jejich soupis vznikl na základě poznatků získaných během tříletého studia bakalářského oboru Pedagogika volného času na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

B) Nalezené zdroje

Jako běžný prostředek pro nalezení informací na internetu slouží vyhledávače. Pro vytvoření přehledu nalezených zdrojů bylo použito zadávání klíčových slov do internetového vyhledávače. V České republice jsou nejpoužívanějšími vyhledávači Seznam.cz a Google.cz.⁹ Pro zadávání klíčových slov byl použit vyhledávač Google.cz. Do něj byla vložena tato klíčová slova a výrazy: „*informační systém pro pedagogy volného času*“, „*pedagog volného času*“, „*pedagogika volného času*“, „*volný čas*“, „*neformální vzdělávání*“, „*zájmové vzdělávání*“, „*zájmové činnosti*“, „*střediska volného času*“. Ta byla vybrána na základě předpokladu, že se pod hledanými výrazy objeví stránky obsahující obecné informace k hledaným tématům.

Z vyhledaných stránek byly vyloučeny stránky, které nenesly obecné informace, ale byly to komerční internetové stránky, stránky zaměřující se na jednu konkrétní činnost, dále odkazy na encyklopedie (například stránka z encyklopedie wikipedia.org, která stručně popisuje, co je to volný čas¹⁰), odkazy na psané dokumenty a knihy (například odkaz na knihu v internetovém obchodě Portál¹¹) a jiné různorodé internetové stránky, které nabízejí konkrétní volnočasové aktivity, činnosti a produkty s nimi spojené. Také

9 IT Partner: *Vyhledávače.cz* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.vyhledavace.net/nejpouzivanejsi-vyhledavace-ct/>>.

10 Wikipedia – volný čas [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Volný_čas/>.

11 E-shop vydavatelství Portal: *Knihy Zájmové vzdělávání dospělých* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://obchod.portal.cz/zajmove-vzdelavani-dospelych/>>.

byly vyřazeny stránky konkrétních volnočasových zařízení (například stránky komunitního střediska Kontakt Liberec¹²) a stránky konkrétních vysokých a středních škol nabízejících studium vychovatelství a pedagogiky volného času, a to z důvodu zaměření obsahu stránek (například odkaz na stránky Teologické fakulty, sekce Pedagogika volného času¹³).

Přehled zdrojů, které prošly vyřazovacím procesem, a které budeme dále v práci analyzovat a hodnotit, je uveden v tabulce na následující straně této práce.

12 Komunitní středisko Kontakt Liberec [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.ksk-liberec.cz/>>.

13 Teologická fakulta: *Pedagogika volného času* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.tf.jcu.cz/uchazec/obory/pvc>>.

Přehled zdrojů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy¹⁴	Znamé zdroje
Informační servis sdružení dětí a mládeže¹⁵	
Česká rada dětí a mládeže¹⁶	
Národní informační centrum pro mládež¹⁷	
Národní ústav pro vzdělávání¹⁸	
Zájmové a neformální vzdělávání¹⁹ (zdroj nalezen pomocí klíčového slova „pedagog volného času“)	Nalezené zdroje
Neformální vzdělávání²⁰ (zdroj nalezen pomocí klíčového slova „neformální vzdělávání“)	
Andromedia.cz Databanka dalšího vzdělávání²¹ (zdroj nalezen pomocí klíčového slova „zájmové vzdělávání“)	
Evropská informační síť pro mládež²² (zdroj nalezen pomocí klíčového slova „neformální vzdělávání“)	
Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice²³ (zdroj nalezen pomocí klíčového slova „středisko volného času“)	

Tabulka 01 – Přehled zdrojů

-
- 14 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.msmt.cz/>>.
- 15 Informační servis sdružení dětí a mládeže [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.adam.cz/>>.
- 16 Česká rada dětí a mládeže [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.crdm.cz/>>.
- 17 Národní informační centrum pro mládež [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nicm.cz/>>.
- 18 Národní ústav pro vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nuv.cz/>>.
- 19 Zájmové a neformální vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.nidm.cz/>>.
- 20 Neformální vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.neformalnivzdelavani.cz/>>.
- 21 Neformální vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.neformalnivzdelavani.cz/>>.
- 22 Eurodesk: *Evropská informační síť pro mládež* [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.eurodesk.cz/>>.
- 23 Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://spddm.org/>>.

3. Výsledky analýzy

V této kapitole přinášíme výsledky analýzy a hodnocení výše vypsanych zdrojů pro pedagogy volného času.

3.1. Analýza zdrojů

V tomto přehledu se soustředíme na identifikační údaje stránek, cílové zaměření a hlavně na obsahovou stránku. Vytýčené jsou především informace obsažené ve stránkách, které jsou určeny pedagogovi volného času. Vycházeli jsme ze samotných internetových stránek, které jsme zkoumali na základě námi zvolených kritérií. Výsledky jsou zapsány v tabulkách, každý zdroj má svou samostatnou tabulku.

A) Známé zdroje

<i>název</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
<i>URL adresa</i>	http://www.msmt.cz
<i>odpovědná osoba</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Informace o MŠMT (základní informace o ministerstvu, službách pro veřejnost, aktualitách, akcích ministerstva, legislativě) • Vzdělávání (veškeré informace o vzdělávacím systému v ČR) • Mládež Tato sekce je pro pedagoga volného času velmi užitečná. Nalezne zde informace z oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže, neformálního a zájmového vzdělávání, dobrovolnictví, mezinárodní spolupráce v oblasti mládeže. Dále informace o politice mládeže, o možnostech finanční podpory, o projektech, letních táborech. Dále odkazy na další internetové stránky, které se zabývají touto sekci. Některé z nich jsou zahrnuty níže v přehledu zdrojů. • Sport Zde se nacházejí další užitečné informace pro pedagoga volného času v oblasti sportu ať už na vrcholové úrovni, tak i na úrovni masové. Jsou zde informace o dokumentech, dotacích, investičních programech, akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu. • Výzkum a vývoj • EU a zahraničí
<i>cílová skupina</i>	Všichni, kdo se zajímají, pracují a spolupracují v pedagogické oblasti – žáci, studenti, pedagogičtí pracovníci, atd.
<i>celkové hodnocení</i>	Pedagog volného času nalezne na těchto stránkách přehled o fungování školství (možnosti pro čerpání grantů, pro studium, pro práci ve vzdělávacím systému, atd.). Hlavními přínosnými sekcemi jsou pro něj „Mládež“ a „Sport“.

Tabulka 02 – zdroj (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

<i>název</i>	Informační servis sdružení dětí a mládeže
<i>URL adresa</i>	http://www.adam.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Česká rada dětí a mládeže (redakční centrum) za podpory MŠMT
<i>oblasti zájmu</i>	<p>Obsahem stránek jsou články různého typu, které se týkají činností s dětmi a mládeží.</p> <p>Pedagog volného času zde nalezne informace týkající se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akcí (pozvánky na akce všeho druhu) • články nekomerčního bezplatného zpravodaje ARCHA (o výchově a využití volného času dětí a mládeže) Tento časopis vychází v tištěné verzi a dále je uveřejňován právě na těchto stránkách. • vyhodnocení anket, které proběhly buď ve zpravodaji ARCHA a nebo mezi členy ČRDM • články různého typu (polemika nebo úvaha nad nějakým současným problémem; informace z oblasti dotací, rozpočtů, investic, řízení organizací; články z činností, oborů, zařízení, které souvisí s dětmi a mládeží a jejich organizování, podpory; články o mezinárodních projektech, spolupráci a činnosti; články o projektu 72 hodin a Bambiriáda, o dobrovolnictví, sociálních sítích, táborech, tradicích) • pozvánky na akce, semináře, veletrhy • rozhovory s různorodými osobnostmi na různá témata • informace o pořádání, průběhu a výsledcích soutěží • videoreportáže, pozvánky a ukázky • odkazy na další informační systémy a internetové stránky týkající se dětí a mládeže
<i>cílová skupina</i>	Cílovou skupinou jsou zejména pedagogové volného času, učitelé a rodiče.
<i>celkové hodnocení</i>	Informační servis sdružení dětí a mládeže je velmi zajímavým a užitečným informačním systémem nejen pro pedagogy volného času. Nalezneme v něm mnoho článků, které jsou rozdělené do poměrně velkého počtu sekcí (rubrik, témat).

Tabulka 03 – zdroj (Informační servis sdružení dětí a mládeže)

<i>název</i>	Česká rada dětí a mládeže
<i>URL adresa</i>	http://www.crdm.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Česká rada dětí a mládeže
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informace o činnosti České rady dětí a mládeže (dále ČRDM) • články různého typu týkající se hlavně činnosti ČRDM, tiskové zprávy a dokumenty ČRDM • výpis a odkazy na členské organizace ČRDM • projekty ČRDM • časopis ARCHA (jednotlivá čísla jsou zde ke stažení) • další články týkající se změn v zákonech a legislativních dokumentech, které se týkají činností s dětmi a mládeží
<i>cílová skupina</i>	všichni, kdo se zajímají o podporu podmínek pro kvalitní život a všestranný rozvoj dětí a mladých lidí (organizace, spolky, pedagogové volného času, atd.)
<i>celkové hodnocení</i>	Při příchodu na stránky se hned na úvodu objeví poslání České rady dětí a mládeže. Už z tohoto poslání vyplývá, že tyto stránky jsou pro pedagoga volného času zdrojem užitečných informací o novinkách a možnostech v podpoře mimoškolní výchovy a podpoře pro rozvoj dětí a mládeže.

Tabulka 04 – zdroj (Česká rada dětí a mládeže)

<i>název</i>	Národní informační centrum pro mládež
<i>URL adresa</i>	http://www.nicm.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Národní informační centrum pro mládež
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informace a články o vzdělávání, práci a cestování v ČR a v zahraničí, dále o životním stylu, ekologii, zdraví, sociálně patologických jevech, sociálních skupinách, o občanovi a společnosti, atd. • pro pedagoga volného času jsou zde nejužitečnější informace a články o volném čase (různé aktuality, pozvánky, články o volnočasových aktivitách v Praze a ČR, o sportu, kultuře a prázdninových táborech, dále články o různých projektech, soutěžích, přednáškách, atd.) • informace pro pracovníky s mládeží (dokumenty a legislativa, vzdělávání, projekty a granty, materiály, příručky a učební texty, národní registr výzkumů o dětech a mládeži, vzdělávací nabídky pro školy) • seznam informačních center pro mládež a aktuality z jednotlivých center
<i>cílová skupina</i>	hlavně mládež a pracovníci s mládeží
<i>celkové hodnocení</i>	Na těchto stránkách nalezne mnoho informací jak mladý člověk, tak pracovník s mládeží. Národní informační centrum pro mládež poskytuje spoustu bezplatných informací a zastřešuje informační centra pro mládež v ČR.

Tabulka 05 – zdroj (Národní informační centrum pro mládež)

<i>název</i>	Národní ústav pro vzdělávání
<i>URL adresa</i>	http://www.nuv.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Národní ústav pro vzdělávání
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • články o vzdělávání (všeobecném, odborném, uměleckém a jazykovém), o podpoře škol (v pedagogicko-psychologických a výchovných oblastech), o vzdělávání pedagogických pracovníků, o celoživotním učení, o spolupráci v těchto oblastech s EU, o tvorbě rámcových vzdělávacích programů, o inovacích ve výuce, o modernizaci škol, o problematice získávání kvalifikace v ČR, o primární prevenci rizikového chování, atd. • pozvánky a zprávy z různých akcí týkajících se vzdělávání (konference, setkání, školení, výročí, semináře, atd.) • projekty Národního ústavu pro vzdělávání (Nová závěrečná zkouška 2, Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikace, Školy – centra celoživotního učení, Kariérní poradenství, Podpora spolupráce škol a firem, atd.)
<i>cílová skupina</i>	pedagogičtí pracovníci, rodiče a žáci, poradenští pracovníci
<i>celkové hodnocení</i>	Na stránkách Národního ústavu pro vzdělávání (s podtitulem „školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků“) nalezneme informace týkající se vzdělávání všeho druhu.

Tabulka 06 – zdroj (Národní ústav pro vzdělávání)

B) Nalezené zdroje

<i>název</i>	Zájmové a neformální vzdělávání
<i>URL adresa</i>	http://www.nidm.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Národní institut pro další vzdělávání
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none">• informace o činnosti Národního institutu pro další vzdělávání (základní dokumenty, výroční zprávy)• Talentcentrum (informace, články a aktuality o vyhledávání, rozvíjení a podpoře nadaných a talentovaných dětí, o festivalech, soutěžích a projektech spojených s touto tematikou)• informace o neformálním vzdělávání (akce a semináře, spolupráce s krajskými úřady, neziskové organizace, střediska volného času, tábory, školní družiny a kluby, metodické materiály, participace)• informace k mezinárodní spolupráci (akce, dokumenty, projekty, partnerské organizace, mládež ve světě, projekt EKCYP – The European Knowledge Centre of Youth Policy)• informace o veškerých projektech Národního institutu pro další vzdělávání• odkazy
<i>cílová skupina</i>	pedagogové volného času, děti a mládež, rodiče, úředníci, novináři, pedagogičtí pracovníci
<i>celkové hodnocení</i>	Na stránkách národního institutu pro další vzdělávání nalezne pedagog volného času ohromné množství informací, ze kterých může čerpat inspiraci pro svou profesi, dále se dozví o možnostech dalšího vzdělávání určeného nejen pro něj samotného. Nalezne zde také informace o projektech, které podporuje Národní institut pro další vzdělávání, o mezinárodní spolupráci, o podpoře neformálního a dalšího vzdělávání, atd.

Tabulka 07 – zdroj (Zájmové a neformální vzdělávání)

<i>název</i>	Neformální vzdělávání
<i>URL adresa</i>	http://www.neformalnivzdelavani.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	pracovní skupina „neformální vzdělávání“ při České národní agentuře Mládež
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informace o neformálním vzdělávání (historie, vývoj, spojení neformálního vzdělávání s politikou mládeže, metody a koncepty neformálního vzdělávání), informace o projektech České národní agentury Mládež • foto a video z projektů programu Mládež v akci (publikováno jako inspirace) • informace o možnosti finanční podpory (granty, fondy, programy, nadace, atd.) v ČR i zahraničí • informace o podpoře neformálního vzdělávání České národní agentury Mládež (školící aktivity, koučink, konzultace projektů, školitelé) • informace o projektu Erasmus+ (nový program EU pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport na období 2014 – 2020) • články a aktuality o novinkách v neformálním vzdělávání
<i>cílová skupina</i>	všichni, kdo se zajímají o oblast neformálního vzdělávání (na profesní i laické úrovni)
<i>celkové hodnocení</i>	V těchto stránkách jsou obsaženy užitečné informace týkající se neformálního vzdělávání. Pro pedagoga volného času mohou být užitečné z hlediska získávání informací, ale také z hlediska inspirace, plánování a realizování různých projektů.

Tabulka 08 – zdroj (Neformální vzdělávání)

<i>název</i>	Andromedia.cz Databanka dalšího vzdělávání
<i>URL adresa</i>	http://www.andromedia.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • články, aktuality a informace, ankety o akcích, publikacích, projektech týkajících se andragogiky • andragogický slovník • databanka dokumentů (témata: kvalita ve vzdělávání, metody a techniky vzdělávání dospělých, poradenství, publikace a výzkumy, rozvoj a vzdělávání vzdělavatelů, řízení a organizace vzdělávacích aktivit, strategie a právní dokumenty)
<i>cílová skupina</i>	pedagogové volného času a všichni, kdo se zabývají a zajímají o andragogiku
<i>celkové hodnocení</i>	<p>Na stránkách Andromedia.cz se pedagog volného času dozví spoustu informací a novinek k tématu andragogiky. Zajímavým prvkem stránek je „databanka dokumentů“, ta vychází z principu sdílení informací. Tzn. kdo chce z databanky informace využívat, měl by být schopný a ochotný do ní také přispívat (umožněno pomocí registrace). V praxi to funguje tak, že zájemce pošle svůj článek, expertní tým starající se o obsah těchto stránek (tým lidí z Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR) po schválení článku zájemci zpřístupní celý obsah databanky a zveřejní jeho článek v databance.</p> <p>Stejně zajímavým prvkem pro návštěvníka stránek je „slovník“. Jedná se o andragogický slovník, který je elektronickým doplněním a rozšířením pro knihu PhDr. Zdeňka Palána, PhD. „Lidské zdroje – Výkladový slovník“ (Academia, 2002).</p>

Tabulka 09 – zdroj (Andromedia.cz, Databanka dalšího vzdělávání)

<i>název</i>	Evropská informační síť pro mládež
<i>URL adresa</i>	http://www.eurodesk.cz/
<i>odpovědná osoba</i>	Dům zahraniční spolupráce, EURODESK
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informace týkající se evropských programů určené pro mladé lidi a pracovníky s mládeží • informace o studiu v zahraničí (studium v EU, nadace, studium a práce, zkušenosti studentů, rady) • informace o práci v zahraničí (možnosti au-pair a jiné práce, pracovní povolení v rámci EU, stáže, podnikání) • informace o dobrovolnictví (workcamps, evropská dobrovolná služba, příležitosti dobrovolnictví v ČR) • cestování (rady a informace) • informace o grantech, programech, nadacích, státní podpoře • informace o projektu Erasmus+ • aktuality a články z výše vypsáných oblastí, informace o soutěžích, publikacích • Bulletin Mozaika (čtvrtletník, na stránkách je k dispozici ke stažení)
<i>cílová skupina</i>	mladí lidé, pracovníci s mládeží, pedagogové volného času
<i>celkové hodnocení</i>	Eurodesk je evropská informační síť, která obsahuje spoustu evropských informací pro mládež a pracovníky s mládeží, které se týkají projektů, článků, akcí atd.

Tabulka 10 – zdroj (Evropská informační síť pro mládež)

<i>název</i>	Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice
<i>URL adresa</i>	http://spddm.org/
<i>odpovědná osoba</i>	Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice
<i>oblasti zájmu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informace o činnosti Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v ČR (legislativní dokumenty, atd.) • členové sdružení (domy dětí a mládeže, střediska volného času z ČR a odkazy na jejich vlastní internetové stránky) • informace o projektech a grantech • fotogalerie z akcí pořádaných sdružením • odkazy na ubytování a táborové základny (v některých krajích)
<i>cílová skupina</i>	pedagogové volného času, děti, mládež, rodiče, pedagogičtí pracovníci
<i>celkové hodnocení</i>	Na těchto stránkách je pro pedagoga volného času zajímavou a užitečnou sekci „naši členové“, kde nalezne odkazy na domy dětí a mládeže a střediska volného času v jednotlivých krajích ČR.

Tabulka 11 – zdroj (Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v ČR)

3.2. Závěr analýzy zdrojů

Informační systémy v podobě internetových stránek, které jsme analyzovali, nám ukázaly poměrně velké množství informací, jenž jsou na internetu dostupné pro pedagoga volného času. U některých zdrojů jsme zjistili, že se jejich obsah překrývá se zdrojem jiným. Například na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nalezneme informace, které se objevují i na stránkách Informačního servisu sdružení dětí a mládeže. Obdobně je tomu v sekcích „odkazy“, kde se na více stránkách objevují odkazy na stejné internetové stránky. Jiné stránky nezávisle na sobě informují o stejných grantových programech, o stejných akcích, publikacích, článcích a takto bychom mohli pokračovat dále.

Přesto ale zůstává ta skutečnost, že každý z výše popsaných a ohodnocených popsaných zdrojů má své „know-how“ a odlišuje se od ostatních stránek svým konkrétním posláním a zaměřením na trochu jiné oblasti.

3.3. Hodnocení zdrojů

Hodnocení probíhalo opět podle námi zvolených kritérií. Hodnotili jsme například aktuálnost informací na stránkách, kvalitu stránek z hlediska možnosti přispívat k tématům, z hlediska rozsahu obsažených informací, dále jsme hodnotili vzhled stránek z hlediska přehlednosti a orientace ve stránkách, atd. Výsledky hodnocení jsou zapsány v tabulce na následující straně.

Legenda pro tuto tabulku je k dispozici v kapitole 2.2. Hodnotící kritéria

	aktuálnost	Přístupnost ke kontaktům	Zpětná vazba	Struktura stránek	Kvalita obsahu	Dostupnost ve vyhledávači Google.cz
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	☒		☒			
Informační servis sdružení dětí a mládeže	☒		☒			
Česká rada dětí a mládeže	☒		☒			
Národní informační centrum pro mládež	☒		☒			
Národní ústav pro vzdělávání	☒		☒			
Zájmové a neformální vzdělávání	☒		☒			
Neformální vzdělávání	☒		☒			
Andromedia.cz Databanka dalšího vzdělávání	☒		☒			
Evropská informační síť pro mládež	☒		☒			
Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice	☒		☒			

Tabulka 12 – Přehled informačních systémů – hodnocení

3.4. Závěr hodnocení zdrojů

Z hlediska aktuálnosti stránek jsme zjistili, že jsou stránky povětšinou aktualizované velmi často. Některé přidávají nové příspěvky téměř každý týden. Dvě stránky byly ohodnoceny jako neaktualizované (obě tyto stránky obsahují statické informace).

Z hlediska dostupnosti kontaktů na stránkách jsme zjistili, že se na většině stránek kontakty dají přehledně nalézt a obsahují dostatečné množství informací. Pouze u stránek Andromedia.cz jsme kontakty vůbec nenalezli.

Co se týče možnosti zpětné vazby, šest stránek z deseti neukázalo žádnou zmínku o možnosti reagovat na obsah stránek přímo. Tato možnost by mohla přispět k většímu sdílení myšlenek ať už mezi návštěvníky stránek, tak i mezi návštěvníkem a „majitelem“ stránek. Čtyři stránky možnost zpětné vazby poskytují.

Struktura stránek ukázala, že hodnocené zdroje jsou z velké části přehledné, návštěvník se v nich dokáže snadno orientovat a dostane se k informacím, které jsou vyčerpávající v dobrém slova smyslu.

Nejhůře ovšem dopadlo hodnocení dostupnosti v internetovém vyhledávači. V něm se po zadání klíčového sousloví „pedagogika volného času“ zobrazily jen tři z deseti zkoumaných zdrojů. Tuto skutečnost nehodnotíme negativně, ale bereme si z toho ponaučení do další fáze práce, kde se soustředíme na návrh informačního systému pro pedagogy volného času.

4. Návrh na informační systém

pro pedagogy volného času

V kapitole 3 jsme zhodnotili a popsali informační systémy, kde jsou k nalezení informace pro pedagoga volného času. Nyní se zaměříme na konkrétní návrhy na podobu informačního systému, který by dal možnost nějakým způsobem odkazovat se na veškeré potřebné informace. Na návrhy budeme pohlížet hlavně z hlediska obsahové stránky.

4.1. Podklady pro IS

Než se pustíme do samotného návrhu na IS je potřeba ještě vytyčit si obsahové požadavky na IS. Pro sepsání požadavků se podíváme na některé podklady, které souvisejí s činností pedagoga volného času, na obsah jeho činností a na další skutečnosti, které nám pomohou právě v sestavení konkrétních požadavků.

Zprv nám poslouží skriptum doc. Kaplánka (Srov. Základy pedagogiky volného času – skriptum, verze 7/2009), ve kterém je popsán předmět a cíl pedagogiky volného času. Doc. Kaplánek zde souhrnně rozděluje obsah výchovy ve volném čase do čtyř skupin (na základě myšlenek Opaschowského):

1. nabídky volnočasových aktivit
2. nácvik specifických vzorců chování, které se týkají volného času
3. mezilidská komunikace
4. orientace ve volnočasových nabídkách a schopnost výběru

Podle Národního ústavu pro vzdělávání si níže vytyčíme činnosti pedagoga volného času:

1. informační a konzultační činnosti
2. organizování různých činností (tábory, pobyty, soustředění, přehlídky, soutěže)
3. organizování činností ve volném čase v oblasti vzdělávání, výchovy, sportu, zájmových činností
4. posuzování individuálnosti svěřenců

5. vedení administrativy, která je spojená s pedagogickou činností²⁴

Další věci, kterou bereme v potaz pro sepsání požadavků na obsah IS jsou oblasti působení pedagoga volného času, které jsou sepsány na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jsou to převážně:

1. sdružení dětí a mládeže a nestátní neziskové organizace
2. střediska volného času, domy dětí a mládeže
3. školní družiny a školní kluby
4. domovy mládeže²⁵

Pro stanovení požadavků na IS si dále nastíníme výchovně-vzdělávací činnosti ve volném čase, jak je uvádí Pávková:

1. činnosti odpočinkové a rekreační
2. zájmové činnosti
3. veřejně prospěšné činnosti
4. příprava žáků a studentů na vyučování
5. sebeobslužné činnosti (vedení k samostatnosti)²⁶

Ze stejného pramene čerpáme ve vypsání trendů v oblasti výchovných postupů:

1. animace
2. participace
3. výchova zážitkem (pedagogika zážitku)
4. pedagogická a sociální práce v terénu (streetwork)
5. společenské aktivity rodičů nebo jiných dospělých osob a dětí²⁷

A podle Pávkové si ještě rozepíšeme rozdělení zájmových činností:

1. podle obsahu
 - a) společenskovední
 - b) pracovní-technické
 - c) přírodovědné

24 Informační systém pro uplatnění absolventů škol na trhu práce [online]. [cit. 2015-01-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.infoabsolvent.cz/Povolani/Karta/15355>>.

25 Srov. Internetové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dostupné na WWW: <http://www.msmt.cz/>)

26 PÁVKOVÁ, J.: *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6. [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné na WWW: <http://vzdelavani-dvpp.eu/download/opory/final/25_pavkova.pdf>.

27 Pávková (s.115 - 120)

- d) esteticko-výchovné
 - e) sportovní
 - f) turistické
2. podle formy
- a) časové rozvržení (pravidelná, příležitostná)
 - b) počet účastníků (individuální, skupinová, hromadná)
 - c) podmínky účasti (zájmové útvary, skupinové aktivity, otevřená činnost)

4.2. Požadavky na obsah IS

Na základě výše uvedených podkladů a na základě analýzy zdrojů (viz. kapitola 3.1. Analýza zdrojů) si stanovíme obsahové požadavky, které by mohl mít informační systém pro pedagogy volného času.

1. Působení pedagoga volného času

Do této sekce by bylo vhodné zařadit informace o veškerých možnostech působení pedagoga volného času (sdružení dětí a mládeže, nestátní neziskové organizace, střediska volného času, domy dětí a mládeže, školní družiny, školní kluby, domovy mládeže). Dále informace o možnostech výchovně-vzdělávacích činností (zájmové činnosti a jejich dělení podle obsahu a formy, informace o možnosti přípravy žáků a studentů na vyučování).

Tyto typy informací by byly pro pedagogy volného času užitečné hlavně z hlediska informovanosti a možnosti dalšího rozvoje, poznání a orientace v nabídkách působení.

2. Informace, aktuality, články

V této sekci by se objevovaly novinky, články a důležité informace z oblasti pedagogiky volného času, dále pozvánky na různé typy akcí, informace z konferencí, seminářů, soutěží a činností různých organizací.

3. Konzultace

Z hlediska propojování a sdílení informací by bylo na místě, aby IS obsahoval možnost sdílet s ostatními myšlenky, názory, otázky na různá témata. Zde by stálo za zvážení vytvořit nějakou formu diskuze nebo fóra, kam by mohl přispívat běžný návštěvník informačního systému. Další možností by mohlo být přednesení dotazu, který by byl následně zodpovězen povoláním odborníkem na danou problematiku.

4. Akce

V této sekci by se objevovaly pozvánky na akce (tábory, pobyty, soustředění, přehlídky, semináře, soutěže). Dále informace o tom, jaké jsou možnosti v oblasti organizování těchto akcí. Zde by byla ale potřeba provázanosti s 2. sekcí „informace, aktuality a články“, protože obsah těchto dvou částí IS by se s největší pravděpodobností prolínal. Hodilo by se zde místo také pro nabídku spolupráce s organizacemi, které tyto akce organizují (příležitost by zde dostali jak zájemci o praxi

a o práci a dobrovolnictví, tak organizace, které shání pomoc při realizaci konkrétní akce).

5. Legislativa

Sem bychom zařadili legislativní informace týkající se pedagoga volného času jako takového, dále legislativní záležitosti týkající se činnosti volnočasových zařízení a administrativní činnosti. Pomoc by zde uvítali ti, kteří se v této oblasti pohybují krátce, protože by měli přehled o všem potřebném. Dále by zde byly také odkazy na aktuality a například změny v zákonech, na své by si přišli tedy i ti, kteří se v tomto oboru pohybují denně.

6. Informace o výchovných postupech

V této sekci by se objevily informace o animaci, participaci, pedagogice zážitku, pedagogické a sociální práci v terénu (streetwork), filozofii pro děti a dalších výchovných postupech a metodách spojených s pedagogikou volného času (samozřejmě opět s možností zobrazení novinek a článků).

7. Možnost vzdělávání pro pedagogy volného času

Zde by bylo dobré obsáhnout veškeré možnosti vzdělávání pro pedagoga volného času. Bylo by dobré vytvořit přehled těchto možností (seznam a odkazy na školy, které nabízejí vzdělávací obory pro budoucí pedagogy volného času, odkazy na možnost dalšího vzdělávání formou seminářů, školení, workshopů, atd.).

8. Projekty

Projektů se objevuje v poslední době více a více, proto by pedagog volného času měl mít možnost se o nich informovat a následně si třeba nějaký vybrat pro potřeby své činnosti nebo organizace. Zde by se objevil přehled a informace o aktuálních projektech.

9. Mezinárodní spolupráce

Do mezinárodní spolupráce bychom zařadili informace o možnostech zahraniční spolupráce, projektech, akcích.

10. Finanční podpora

Ve finanční podpoře by se objevily informace o možnostech čerpání z grantových programů, fondů a nadací, a to na státní i mezinárodní úrovni.

11. Výzkum a vývoj

V této sekci by se mohly objevit nejen pouhé informace o výzkumu a vývoji v oblasti týkající se pedagoga volného času, ale návštěvník stránek by zde mohl mít možnost sám se účastnit anket a dotazníků.

Na základě podkladů (kapitola 4.1. Podklady pro IS) a analýzy zdrojů (kapitola 3.1. Analýza zdrojů) nám vznikly požadavky na IS (konkrétně 11 tématických okruhů, které by bylo vhodné zařadit do IS).

V této fázi se podíváme, do jaké míry jsou naše požadavky na IS obsaženy ve zdrojích, které jsme analyzovali a hodnotili. Na následující stránce v tabulce je vidět, které z požadavků jsou součástí zdrojů.

Legenda k tabulce 13 – Přehled požadavků v závislosti na obsažení ve zdrojích

- stránky obsahují tuto sekci
- stránky obsahují tuto sekci jen z části
- stránky neobsahují tuto sekci
- stránky tuto sekci obsahují v podobě externího odkazu

V této tabulce je vidět, že většina našich požadavků na IS je v hodnocených zdrojích obsažena alespoň částečně. Jen jeden z deseti požadavků se téměř vůbec nevyskytuje, a to konkrétně „Konzultace“. Co nám z toho vyplývá? Na to se podíváme v následující části této práce.

4.3. Návrh na informační systém

Na základě analýzy, zhodnocení zdrojů a sepsání požadavků na IS vyplynula skutečnost, že Informační systém pro pedagogy volného času už nějakým svým způsobem existuje. Nemá ale jasnou a ucelenou formu. Je roztroušený na více místech, na různých internetových stránkách, pod různými odkazy.

V této fázi přichází v úvahu dva způsoby řešení takové situace. Prvním řešením by bylo vytvoření zcela nového IS, který by odpovídal námi navrženým požadavkům. V takovém případě by byla potřeba vytvoření celé struktury IS, mapy stránek, provázání jednotlivých odkazů (aby nedocházelo k duplikování obsahu), návrh celého designu a dalších a dalších věcí. Tato možnost by byla velmi rozsáhlá a hlavně zbytečná, vezmeme-li v úvahu skutečnost, že námi ohodnocené zdroje obsahují skoro všechny požadavky na IS pro pedagogy volného času.

Druhou možností by bylo vytvoření informačního systému, který by byl jakýmsi rozcestníkem a odkazoval by na externí zdroje, které už spoustu informací obsahují. Tato možnost je v tuto chvíli neoptimálnější, proto pro návrh informačního systému volíme možnost podoby rozcestníku.

5. Rozcestník

V této fázi jsme se dostali k samotnému návrhu na informační systém pro pedagogy volného času. Zvolili jsme formu rozcestníku, tzn. internetové stránky, která by sloužila jako pomocník pro pedagoga volného času k získání dalších informací a odkazovala by na externí zdroje. Jak už bylo řečeno výše, tuto možnost jsme zvolili, protože určité informační systémy pro pedagogy volného času už existují, ale potřebovaly by dostat takovou formu, aby se v nich pedagog volného času dokázal snadno orientovat a aby se ke všem vůbec dostal.

Níže se soustředíme na samotný návrh IS.

5.1. Identifikace rozcestníku

V první fázi by bylo potřeba vybrat vhodnou URL adresu, která by byla nástrojem pro identifikaci rozcestníku na internetu. Vybrat vhodný název je důležité, aby stránky rozcestníku byly snadno k nalezení (např. při hledání ve vyhledávačích). Dále je potřeba myslet na to, aby byl název snadno zapamatovatelný a logický (pro příklad je jednodušší zapamatovat si název stránky „autocrha.cz“ než zdlouhavý název „autoserviscrhaasyn.cz“).

Pro IS/rozcestník pro pedagogy volného času navrhujeme tento URL název adresy: **www.pvc.cz**. Vycházíme z logické zkratky sousloví „pedagogika volného času“. Tato zkratka je složená ze tří písmen a je snadno zapamatovatelná. Pokud si představíme například informační letáček o tomto rozcestníku, na kterém je v horní části napsáno: „internetový rozcestník pro pedagogy volného času“ a pod tím je název rozcestníku: „www.pvc.cz“, tak si dokážeme představit, že i člověk, který nemá tušení o tom, co je to pedagogika volného času, snadno pochopí zkratku této internetové adresy.

Po navržení názvu je potřeba ověřit dostupnost této internetové adresy z důvodu možnosti jejího vytvoření. Pro zjištění, zda je tato adresa volná, využijeme internetové stránky NIC.cz²⁸, které jsou největším registrátorem doménových jmen v ČR. Na těchto stránkách zjistíme, které URL adresy jsou obsazené (a kdo je vlastní) a naopak které adresy jsou volné.

28 NIC.cz: *Správce domény CZ* [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nic.cz/>>.

Po vyhledání našeho nápadu (www.pvc.cz) na serveru Nic.cz zjišťujeme, že tato URL adresa je zabrána do května 2015 a objevuje se pod ní pouze informační stránka o tom, že je tato doména na prodej.^{29,30} Tato situace se stává běžně, lidé nebo firmy si nakupují domény, aby je poté mohli prodávat těm, kteří doménu chtějí použít, za prostým účelem vydělání peněz.

V tomto případě bychom zde měli možnost buď přemýšlet o jiném názvu stránky nebo možnost odkoupení URL stránky od jejího majitele. Toto rozhodování už ponecháváme k diskuzi pro případ reálného vytváření IS.

5.2. Logický rámec

Další fází je sepsání logického rámce informačního systému, ve kterém si shrneme hlavní cíle IS. Tento krok je důležitý pro dotvoření obsahové stránky IS.

Cíl IS

Cílem IS je zefektivnění přístupu k informacím, které jsou určeny pedagogovi volného času.

Účel IS

Účelem IS je zpřístupnění co největšího množství informací pro pedagoga volného času pohromadě na jednom místě.

Odkazy

Zde jsme vzali poznatky z kapitoly 4.2 Požadavky na obsah IS a tyto požadavky jsme převedli do tématických sekcí, které by se na stránkách objevily.

Aktuálně

Vzdělávání

Působení

Konzultace

Akce

Legislativa

Výchovné postupy

Projekty

29 NIC.cz: *Správce domény CZ (hledání v registru pvc.cz)* [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nic.cz/whois/?d=pvc.cz>>.

30 PVC.CZ: *Doména na prodej* [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://pvc.cz/>>.

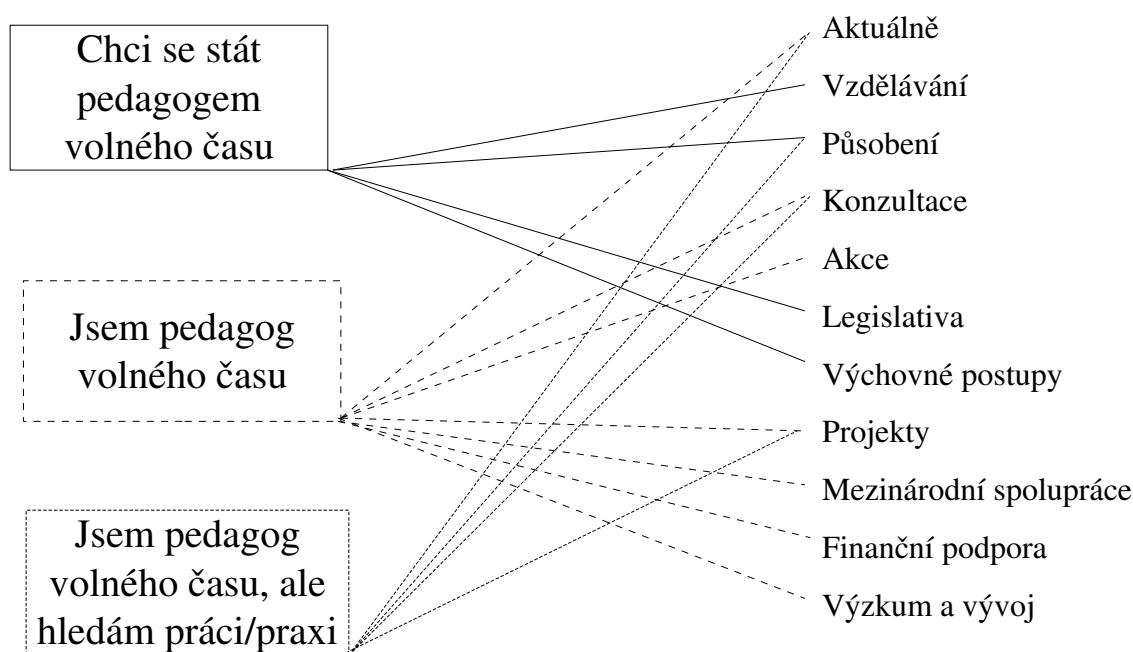
Mezinárodní spolupráce

Finanční podpora

Výzkum a vývoj

Odkazy jsme si dále rozdělili na dvě skupiny podle toho, jestli se zaměřují na pedagoga volného času nebo na zájemce o to být pedagogem volného času. Toto další dělení je vhodné vzhledem k tématickému zaměření informací, které by se objevily pod jednotlivými odkazy.

Návštěvníkovi stránek by se nejprve objevila stránka s možností kliknutí na jeden ze tří odkazů. První by byl určen pro zájemce o studium pedagogiky („Chci se stát pedagogem volného času“), druhý by byl určen pedagogům volného času („Jsem pedagog volného času“), třetí by byl určen pedagogům volného času, kteří shání práci nebo praxi („Jsem pedagog volného času, ale hledám práci/praxi“). Po kliknutí na jednu z možností by se návštěvníkovi objevila nabídka tématických sekcí, díky kterým by se dostal na seznam odkazů vedoucích k požadovaným informacím. Provázanost první stránky (se třemi odkazy) a druhé stránky (s tématickými sekcemi) IS je demonstrována v následujícím schématu.

Vzhledem k tomu, že jsou všechny sekce určené pedagogovi volného času, zájemci o studium i zájemci o práci/praxi v tomto oboru, toto dělení by nám utvářelo pouze

pořadí jednotlivých odkazů, jak se kterému člověku zobrazí. Například tomu, kdo se chce stát pedagogem volného času, by se zobrazila nabídka sekcí v tomto pořadí: 1. Vzdělávání, 2. Působení, 3. Legislativa, 4. Výchovné postupy, 5. Aktuálně, 6. Konzultace, 7. Akce, 8. Projekty, 9. Mezinárodní spolupráce, 10. Finanční podpora, 11. Výzkum a vývoj.

Podoba odkazů

Pod každým odkazem by se objevily určité informace nebo seznam odkazů na externí zdroj informací. Následovně si načtneme podobu jednotlivých odkazů.

1. Aktuálně

Tato sekce by měla formu blogu. Objevovaly by se zde aktuální novinky, informace o člancích a aktualitách z oblasti pedagogiky volného času. Pro tuto sekci by stačila forma krátkých zpráviček, které by návštěvníka stručně seznámily s novinkou, článkem, atd. a obsahovaly by odkaz na celý text článku nebo zprávy.

2. Vzdělávání

Do této sekce bychom zařadili informace o možnostech vzdělávání pro pedagoga volného času. Vhodné by bylo vytvoření seznamu středních a vysokých škol nabízejících příslušné studijní programy a obory. V nich by zájemce o studium jasně a přehledně viděl své možnosti a dále by se mohl dostat pomocí odkazu na konkrétní stránky školy.

Jako další podsekcí by se zde mohl vytvořit seznam dalších institucí, které nabízejí vzdělávání pro pedagogy volného času formou různých seminářů a workshopů.

3. Působení

Do sekce působení bychom zařadili informace o tom, v jakých zařízeních může pedagog volného času působit. Dále by se zde objevil seznam Domů dětí a mládeže, Středisek volného času, atd. Tento seznam by také obsahoval externí odkazy na stránky jednotlivých zařízení. Vhodné by bylo, aby se u tohoto seznamu objevila filtrace parametrů (např. podle kraje, města, zaměření, atd.)

Jako další by se zde objevily informace o táborech a dalších možnostech působení pedagoga volného času. Jelikož míst v ČR, kde může působit pedagog volného času je spousta, bylo by velmi náročné pro správce obsahu tohoto rozcestníku sepsat seznam všech míst. Proto by zde byla na místě potřeba vytvořit možnost pro DDM, SVČ a další

organizace a subjekty ozvat se správci obsahu stránek a požádat o zařazení do seznamů (například podobou krátkého jednoduchého formuláře obsaženého ve stránkách).

4. Konzultace

Podobu možnosti konzultace a zpětné vazby bychom řešili formou vytvoření fóra. Do něho by mohli přispívat všichni uživatelé stránek (s upozorněním, že nevhodný, vulgární, ohrožující a zákon porušující obsah bude smazán). Toto fórum by stálo za to rozdělit do několika tématických okruhů pro přehlednost a pro zjednodušení v hledání a v dotazování.

5. Akce

Všechny akce, které se konají, mají nějaký termín nebo datum konání. Z množství nabízených možností jak nejlépe sestavit nějaký kalendář, ve kterém by se akce objevovaly, bychom vybrali formu Google kalendáře.³¹

A to hlavně z toho důvodu, protože je možnost tento kalendář implementovat do vlastních internetových stránek. Další velkou výhodou je možnost sdílení mezi mnoha uživateli, kteří si kalendář mohou otevřít kdekoliv a kdykoliv ve vlastních zařízeních (v telefonu, tabletu, atd.). Dále je možné určit více uživatelů, kteří budou přidávat do kalendáře nové akce a události.

Vytvořením Google kalendáře pro tento rozcestník by tedy vznikla možnost mít dostupné a aktualizované všechny akce, které budou do kalendáře zaneseny kdykoliv a kdekoliv s možností připojení k internetu.

6. Legislativa

Do této sekce bychom zařadili legislativní informace týkající se pedagoga volného času jako takového, dále legislativní záležitosti týkající se činnosti volnočasových zařízení a administrativní činnosti. Tato sekce by opět měla formu seznamu odkazů, které by návštěvníka dovedly ke všem potřebným legislativním dokumentům.

7. Výchovné postupy

V této sekci bychom udělali soupis výchovných postupů využívaných v pedagogice volného času a u těch, u kterých je to možné bychom přidali odkazy na externí informace.

31 Google help: *Calendar* [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné na WWW: <<https://support.google.com/calendar/?hl=en#>>.

8. Projekty

V projektech by se objevil seznam momentálně probíhajících nebo připravovaných projektů, sloužících pedagogům volného času a opět externí odkazy na stránky informující o daných konkrétních projektech.

9. Mezinárodní spolupráce

Tato sekce by opět vypadala jako seznam odkazů, které vedou na další stránky a na informace o možnostech mezinárodní spolupráci ať už na evropské či celosvětové úrovni.

10. Finanční podpora

Do této sekce bychom vypsali možnosti finanční podpory pro pedagogy volného času a hlavně pro zařízení a spolky věnující se volnočasové činnosti. Tyto možnosti by pod sebou obsahovaly opět externí odkazy na stránky pojednávající a informující o aktuálních možnostech finanční podpory.

11. Výzkum a vývoj

V této sekci by se objevily informace pojednávající o výzkumech a vývoji týkajících se pedagogiky volného času. Mohla by se zde možná objevit i možnost přímo hlasovat a účastnit se nějakých anket. Vzhledem k tomu, že na internetu existují stránky, které umožňují ankety vytvářet, tuto možnost bychom sem nezařazovali, ale zařadili bychom možnost přidání externího odkazu na anketu (opět formou formuláře ve stránkách).

V této fázi by bylo potřeba, aby se nějaká organizace nebo nějaký člověk (vyučující, student, pedagog volného času, a další) chopil tohoto nápadu a dokázal ho realizovat v praxi. Jediné co je potřeba je vymyslet skutečný design stránek, domyslet provázanost a finální podobu odkazů a zadat rozcestník někomu, kdo bude schopný ho převést do internetové podoby.

6. Závěr

V této práci jsme se zabývali návrhem na vytvoření on-line informačního systému pro pedagogy volného času. Nejprve jsme si popsali základní pojmy. Potom jsme si vytyčili kritéria, podle kterých jsme se dostali k existujícím internetovým stránkám s obsahem určeným pedagogům volného času. Ty jsme následně analyzovali a ohodnotili. Na základě toho jsme zjistili, že on-line informací pro pedagogy volného času je k dispozici hodně, ale jsou různě rozmístěné a často se kříží a prolínají na více místech. Zjistili jsme také špatnou dostupnost těchto informací v internetových vyhledávačích (po vyhledávání klíčových slov „pedagogika volného času“).

Následně jsme si vypsali oblasti zájmu, které by měl IS pro pedagogy volného času obsahovat. Poté jsme se podívali na to, zda jsou tyto oblasti obsažené v internetových stránkách, které jsme na začátku analyzovali a hodnotili. Zjistili jsme že jsou, některé částečně, jiné plně a některé oblasti téměř minimálně. Proto jsme v další části navrhli formu nového on-line informačního systému v podobě rozcestníku, který by sloužil pro pedagoga volného času jako zdroj všech potřebných informací. Tento návrh je rozepsán tak, aby posloužil jako konkrétní zadávací požadavky na zakázku vytvoření informačního systému pro pedagogy volného času. Popsány jsou jednotlivé logické sekce IS.

Vytvoření tohoto on-line rozcestníku by umožnilo pedagogovi volného času snadno získávat nové a aktualizované informace týkající se jeho profesní činnosti. Zároveň by měl možnost dozvědět se o dalších organizacích a lidech fungujících v ČR, dále by se lehce dostal k odkazům na legislativní dokumenty, projekty, a další.

Díky propojení takového množství informací na jednom místě by se mohlo dosáhnout větší informovanosti o pedagogice volného času jako takové a následně by se mohli objevit další možnosti propojení různých témat souvisejících s pedagogikou volného času. Pro samotné pedagogy a vychovatele by tento Rozcestník mohl sloužit jako praktický pomocník a průvodce v profesi a praxi. Budoucím pedagogům volného času by mohl sloužit jako pomocník a rádce při studiu a při následné volbě zaměření a povolání. A v neposlední řadě by mohl ukázat běžnému člověku rozsáhlé možnosti v kvalitním trávení volného času.

Seznam použité literatury

- Česká rada dětí a mládeže [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.crdm.cz/>>.
- Český statistický úřad [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <http://http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti_a_jednotlivci>.
- Digital agenda for europe [online]. [cit. 2015-2-24]. Dostupné na WWW: <<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/czech-republic#3-use-of-internet>>.
- E-shop vydavatelství Portal: Kniha Zájmové vzdělávání dospělých [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://obchod.portal.cz/zajmove-vzdelavani-dospelych/>>.
- Eurodesk: Evropská informační síť pro mládež [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.eurodesk.cz/>>.
- FALTUS, MARKOVÁ: Pojem informace jak jej chápe informační věda a související obory [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupné na WWW: <https://wikisofia.cz/index.php/Pojem_informace_jak_jej_chápe_informační_věda_a_související_obory>.
- Google help: Calendar [online]. [cit. 2014-02-25]. Dostupné na WWW: <<https://support.google.com/calendar/?hl=en#>>.
- Informační servis sdružení dětí a mládeže [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.adam.cz/>>.
- Informační systém pro uplatnění absolventů škol na trhu práce [online]. [cit. 2015-01-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.infoabsolvent.cz/Povolani/Karta/15355>>.
- Information system. In: Encyclopædia Britannica Online [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.britannica.com/Ebchecked/topic/287895/information-system>>.
- IT Partner: Vyhledávače.cz [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.vyhledavace.net/nejpouzivanejsi-vyhledavace-cr/>>.
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.jcu.cz/>>
- Komunitní středisko Kontakt Liberec [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.ksk-liberec.cz/>>.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.msmt.cz/>>.

Národní informační centrum pro mládež [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nicm.cz/>>.

Národní ústav pro vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nuv.cz/>>.

Neformální vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.neformalnivzdelavani.cz/>>.

NIC.cz: Správce domény CZ (hledání v registru pvc.cz) [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nic.cz/whois/?d=pvc.cz>>.

NIC.cz: Správce domény CZ [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.nic.cz/>>.

PÁVKOVÁ, J.: Pedagogika volného času. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6. [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné na WWW: <http://vzdelavani-dvpp.eu/download/opory/final/25_pavkova.pdf>.

Portál IS/Stag [online]. [cit. 2014-12-22]. Dostupné na WWW: <<https://wstag.jcu.cz/portal/home/index.jsp>>

PRŮCHA, J.: Přehled pedagogiky: Úvod do studia oboru. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-567-7.

PVC.CZ: Doména na prodej [online]. [cit. 2014-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://pvc.cz/>>.

Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v České republice [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://spddm.org/>>.

Teologická fakulta: Pedagogika volného času [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.tf.jcu.cz/uchazec/obory/pvc>>.

Wikipedia – volný čas [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Volný_čas/>.

Zájmové a neformální vzdělávání [online]. [cit. 2014-12-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.nidm.cz/>>.

Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění platném k 1. 1. 2015.

Abstrakt

LEVÁ, Š. Informační systém pro pedagogy volného času. České Budějovice 2015. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Mgr. Richard Macků, DiS.

Klíčová slova: informační systém, pedagogika volného času, volný čas, pedagog volného času, rozcestník

Bakalářská práce se zabývá návrhem na informační systém pro pedagogy volného času. V první části analyzuje a hodnotí dosavadní dostupné on-line informační systémy, které obsahují informace pro pedagoga volného času. Poté popisuje oblasti zájmu, které by měl výsledný informační systém obsahovat a následně zkoumá jejich obsaženost v hodnocených zdrojích. Nakonec navrhuje vytvoření nového informačního systému pro pedagogy volného času v podobě „rozcestníku“.

Abstract

Information system for leasure educators

Key words: information system, pedagogics of leisure, leisure, leasure educators, signpost

The bachelor's thesis deals with the design of an information system for leasure educators. The first chapter analyzes and evaluates existing available on-line information systems that contain information for leasure educators. After that describes areas of interest that should contain the resulting information system. Than examines their availability in the evaluated resources. Finally proposes the creation of a new information system for leasure educators in the form „signpost“.